

Lovforslag nr. L 77. Fremsat den 7. november 2002 af skatteministeren (Svend Erik Hovmand)

Forslag

til

Lov om ændring af ligningsloven og personskatteloven

(Fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivendes sundhedsbehandlinger)

§ 1

I lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 791 af 17. september 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 30, stk. 2, 1. pkt., ændres ”omfatter” til: ”tilbydes”.

2. Efter § 30 indsættes:

”§ 30 A. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan skattepligtige personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, fradrage udgifter til egne sundhedsbehandlinger og sundhedsbehandlinger af en ægtefælle, som ikke i overvejende grad driver virksomheden, men som modtager en del af virksomhedens overskud, jf. kildeskattelovens § 25 A, stk. 3, efter reglerne i stk. 2-4. Fradragsretten er betinget af, at

- 1) den person, som sundhedsbehandlingen vedrører, deltager i virksomhedens drift med en personlig arbejdsindsats af ikke uvæsentligt omfang, og
- 2) eventuelle medarbejdere i virksomheder, der drives af den selvstændigt erhvervsdrivende, som led i virksomhedens generelle personalepolitik senest samtidig med etableringen af ordningen for den selvstændigt erhvervsdrivende er tilbudt en tilsvarende ordning med skattefrihed for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger, jf. § 30. Hvis der efter § 30, stk. 2, 2. pkt., er fastsat generelle anciennitetskrav, skal den selvstændigt erhvervsdrivende og en eventuel ægtefælle

dog ikke opfylde et tilsvarende anciennitetskrav, medmindre samtlige medarbejdere er ansat i virksomheden, efter at den selvstændigt erhvervsdrivende har etableret sig.

Stk. 2. Fradragsretten efter stk. 1 omfatter ydelser, som afholdes til lægefagligt begrundet behandling ved sygdom eller ulykke, herunder behandling af psykiske lidelser hos en psykolog eller psykiater, til tilsvarende sygdomsforebyggende behandling, til behandling hos en kiropraktor eller til behandling af misbrug af medicin, alkohol eller andre rusmidler. Hvis den selvstændigt erhvervsdrivende har valgt at tegne en forsikring til dækning af udgifter i forbindelse med sådan behandling, og der for eventuelle medarbejdere i virksomheden er tegnet en tilsvarende forsikring efter § 30, stk. 1, 3. pkt., er forsikringspræmien fradragsberettiget. Hvis der for medarbejderne i en virksomhed er tegnet en forsikring som nævnt i § 30, stk. 1, 3. pkt., og den selvstændigt erhvervsdrivende eller en eventuel ægtefælle omfattes af kildeskattelovens § 25 A, stk. 3, af forsikringsmæssige grunde ikke kan blive omfattet af forsikringen, kan der fradrages ydelser som nævnt i 1. pkt., forudsat at disse ydelser svarer til de ydelser, der for medarbejdernes vedkommende er omfattet af forsikringen.

Stk. 3. Det er en betingelse for fradragsretten efter stk. 2, 1. pkt., at der foreligger en lægehenvielse til behandling. Fradragsretten for udgifter til behandling af misbrug af medicin, alkohol og andre rusmidler er dog alene betinget af, at der foreligger en skriftlig lægeerklæring om, at

den pågældende har behov for behandling. Fradragsretten for udgifter til kiropraktorbehandling er alene betinget af, at der foreligger en skriftlig erklæring fra en kiropraktor, der har autorisation efter dansk ret eller, hvis kiropraktoren er etableret i udlandet, tilsvarende kvalifikationer, om, at personen har behov for behandlingen. Ved behandling af psykiske lidelser hos en psykolog er det endvidere en betingelse, at den pågældende psykolog har autorisation efter dansk ret eller, hvis psykologen er etableret i udlandet, tilsvarende kvalifikationer.

Stk. 4. Det er en betingelse for fradragsretten for forsikringspræmier efter stk. 2, 2. pkt., at det af forsikringsbetingelserne fremgår, at forsikringen kun dækker behandling, der enten sker efter lægelig henvisning, er lægeligt godkendt eller, for så vidt angår behandling af misbrug af medicin, alkohol og andre rusmidler samt kiropraktorbehandling, opfylder kravene i henholdsvis stk. 3, 2. og 3. pkt. For behandling af psykiske lidelser hos en psykolog er skattefriheden betinget af, at det af forsikringsbetingelserne fremgår, at

den pågældende psykolog skal opfylde kravene i stk. 3, 4. pkt.

Stk. 5. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for en ægtefælle, der ikke i overvejende grad driver virksomheden, men som modtager en del af virksomhedens overskud, jf. kildeskattelovens § 25 A, stk. 3, medregnes ikke ydelser fra den anden ægtefælle eller udbetalinger fra forsikringer som nævnt i stk. 1-4.”

§ 2

I lov om indkomstskat for personer m.v. (personskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 683 af 18. august 2002, foretages følgende ændring:

1. I § 3, *stk. 2, nr. 2*, ændres ”og 14 F” til: ”14 F og 30 A”.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2003.

Stk. 2. § 1, nr. 1, har virkning fra den 1. januar 2002.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål

Som et led i udmøntningen af aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om finansloven for 2003 fremsættes lovforslag om fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivendes sundhedsbehandlinger. Formålet med lovforslaget er at sikre, at selvstændigt erhvervsdrivende ikke skattemæssigt er dårligere stillet end lønmodtagere i forhold til sundhedsbehandlinger.

Lovforslaget indfører fradragsret i personlig indkomst for selvstændigt erhvervsdrivendes udgifter til egne og en eventuel medarbejdende ægtefælles sundhedsbehandlinger. De selvstændigt erhvervsdrivende får således mulighed for at sikre sig selv på samme måde, som der ved lov nr. 389 af 6. juni 2002 er givet mulighed for at sikre medarbejderne skattefrihed for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger.

2. Lovforslagets baggrund

Baggrunden for forslaget om fradragsret for udgifter til egne sundhedsbehandlinger og sundhedsforsikringer er en ordning om skattefrihed for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger, som blev indført i sidste folketingssamling. Lovforslag herom blev fremsat som lovforslag nr. L 97 den 6. februar 2002. Loven er nu lov nr. 389 af 6. juni 2002.

Under folketingsbehandlingen af lovforslag L 97 blev det kritiseret, at lovforslaget kun omhandlede arbejdstagere, mens selvstændigt erhvervsdrivende ikke kunne sikre sig selv. Skatteministeren gav i sin kommentar til Håndværksrådets henvendelse til Folketingets Skatteudvalg ad lovforslaget (L 97 2001/2 2. samling – bilag 40) Håndværksrådet ret i, at selvstændigt erhvervsdrivende og medarbejdende ægtefæller ligesom andre på arbejdsmarkedet kunne have behov for at komme hurtigt tilbage efter et sygdomsforløb. Ministeren lovede at se nærmere på problemstillingen.

Nærværende lovforslag er resultatet af disse overvejelser. Lovforslaget sidestiller i videst muligt omfang de selvstændigt erhvervsdrivende med arbejdstagerne. For de selvstændiges vedkommende er der

imidlertid tale om at indføre en fradragsret, og ikke om at afskaffe beskatningen af noget, der ellers ville have været en skattepligtig ydelse.

3. Gældende regler

Efter de gældende regler er der ikke fradragsret for udgifter til egen sundhedsbehandling eller egen forsikring mod sundhedsudgifter.

Efter statsskattelovens § 6 er der fradrag for udgifter, der anvendes til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten. Fradragsretten er således forbeholdt udgifter, der har en aktuel driftsmæssig begrundelse. Udgifter til egen sundhedsbehandling og sundhedsforsikring anses ikke for at have en aktuel driftsmæssig begrundelse, men betragtes som private udgifter på linie med udgifter til fornødenheder som tøj, mad, bolig og så videre.

Da udgifter til egen sundhedsbehandling og sundhedsforsikring således ikke er fradragsberettigede som driftsudgifter, og da der ej heller forefindes en særlig lovhjemmel for fradragsret for denne type af private udgifter, er der ingen fradragsret. Hverken selvstændigt erhvervsdrivende eller andre befolkningsgrupper har en sådan fradragsret.

4. Forslaget

Forslaget går ud på at indføre fradragsret i personlig indkomst for selvstændigt erhvervsdrivende for ydelser til lægefagligt begrundet sundhedsbehandling, som den selvstændige afholder for sig selv eller for en medarbejdende ægtefælle, som ikke i forvejen er sikret skattefrihed ved ligningslovens § 30 om skattefrihed for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger.

4.1. Ydelser til sundhedsbehandling

Med sundhedsbehandling menes behandling i forbindelse med sygdom eller ulykke, herunder behandling for psykiske lidelser og psykologbehandling. Desuden vil konkrete sygdomsforebyggende behandlinger, der sker efter lægehenvisioning, være omfattet af forslaget, hvorimod generelle "health care"-ordninger, hvor forebyggende undersøgelser og behandlin-

ger sker uden konkret lægefaglig begrundelse, ikke vil være omfattet.

Da fradragsretten skal omfatte behandling i forbindelse med sygdom eller ulykke eller sygdomsforebyggende behandlinger, falder rent kosmetiske behandlinger (såsom for eksempel brystkorrektioner, operationer for godartede modermærker eller synskorrigerende operationer for at undgå brug af briller) samt behandling for barnløshed ikke ind under bestemmelserne. For så vidt angår kosmetiske behandlinger vil dog behandlinger af direkte følger af et ulykkestilfælde eller af f.eks. en brystkræftoperation være omfattet.

Behandlinger for tandlidelser vil som udgangspunkt heller ikke være omfattet, da de normalt ikke sker efter lægehenvi- sning. Lægehenvi- sning til tandlægebehandling forekommer dog i visse tilfælde, jf. herom nærmere i bemærkningerne nedenfor til ligningslovens § 30 A, stk. 3. Tandbehandlinger, der sker efter lægehenvi- sning, omfattes af forslaget.

Kiropraktorbehandlinger er omfattet af forslaget, hvis der foreligger en attest fra et medlem af Kiropraktorforeningen om, at der foreligger et behandlingsbehov.

Behandling af misbrug af alkohol, medicin og andre rusmidler, herunder blandingsmisbrug, er ligeledes omfattet af forslaget.

4.2. Personkreds

Det foreslås, at fradragsretten tilkommer selvstændigt erhvervsdrivende. Ved afgrænsningen af, hvem der er selvstændigt erhvervsdrivende, anvendes som udgangspunkt skattelovgivningens almindelige afgrænsning af selvstændigt erhvervsdrivende.

Formålet med lovforslaget er at tilgodese de selvstændiges behov for at komme hurtigt tilbage i arbejde efter en periode med sygdom eller efter ulykkestilfælde. Hvis den selvstændige erhvervsvirksomhed stiller meget begrænsede krav eller slet ingen om en løbende arbejdsindsats, er behovet for hurtig tilbagevenden tilsvarende begrænset. Det foreslås derfor, at fradragsretten skal være betinget af et krav om, at der ydes en ikke helt ubetydelig arbejdsindsats i virksomheden. Arbejdskravet svarer til den vejledende norm på mindst 50 timer månedligt, der gælder ved anvendelse af etableringskontoordningen.

4.3. Særlige krav

Formålet med lovforslaget er at sidestille selvstændigt erhvervsdrivende med lønmodtagere. Det er for eksempel hensigten, at dette skal udmønte sig i, at en arbejdsgiver kan tegne en fælles sundhedsforsikring for alle medarbejdere i virksomheden inklusive sig

selv og få fradragsret for hele præmieudgiften inklusive den del, der vedrører den pågældende selv.

Fradragsretten for virksomhedsejerens udgifter til egne sundhedsbehandlinger eller egen præmie til sundhedsforsikring er betinget af, at *eventuelle* medarbejdere i virksomheden har fået tilbud om en ganske tilsvarende ordning med arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger omfattet af ligningslovens § 30. Betingelsen gælder ikke for virksomheder uden ansatte, ligesom det ikke er en betingelse, at medarbejderne har taget imod et tilbud.

Eventuelle anciennitetskrav for virksomhedens ansatte gælder som udgangspunkt ikke for virksomhedsejeren. Den, der overtager en igangværende virksomhed, hvor medarbejderne er omfattet af en ordning med anciennitetskrav, kan således straks oprette en ordning for sig selv. Hvis medarbejderne først ansættes, efter at virksomhedsejeren har etableret en ordning for sig selv, skal virksomhedsejeren imidlertid opfylde tilsvarende anciennitetskrav som medarbejderne.

Hvis virksomhedsejeren driver flere virksomheder, gælder betingelsen for alle virksomheder. Hvis virksomhedsejeren driver en virksomhed med medarbejdere og samtidig driver en selvstændig erhvervsvirksomhed som énmandsfirma, kræves det således, at medarbejderne i den virksomhed, hvor der er medarbejdere, er tilbudt en ordning.

5. Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Provenuvirkningen af lovforslaget er sammensat af et direkte provenutab på indkomstskatten og af afledte offentlige besparelser især i form af sparede sygedagpenge. Det understreges, at provenuskønnet er forbundet med stor usikkerhed, idet der ikke foreligger tilgængelige statistiske oplysninger, der muliggør udarbejdelse af underbyggede skøn over de økonomiske konsekvenser.

Det direkte provenutab fremkommer som mistede skattebetalinger fra de selvstændigt erhvervsdrivende som følge af indførelsen af fradragsretten for sundhedsbehandlinger. Tabet på indkomstskatten vil helt afhænge af omfanget af nuværende behandlinger og forsikringer og af omfanget af en eventuel udvidelse heraf set i lyset af fradragsretten.

Det skønnes, at antallet af eksisterende og nye forsikringer omfattet af forslaget vil udgøre ca. 20.000 stk. Med stor usikkerhed skønnes fradragsret for disse forsikringer at medføre et årligt tab på indkomstskatterne på ca. 15 mill. kr. Hertil kommer et tab på indkomstskatterne som følge af direkte betalte sundheds-

behandlinger, der skønnes at udgøre 1-2 mill. kr. årligt.

Forslaget skønnes endvidere at ville føre til flere sundhedsbehandlinger betalt direkte eller indirekte af selvstændigt erhvervsdrivende, med deraf følgende hurtigere tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Ventetiden på sygedagpenge for de forsikrede, der behandles på privat klinik, afkortes, hvilket bevirker, at der spares sygedagpenge. Derudover fører den hurtigere tilbagevenden til arbejdsmarkedet til et skatteprovenu i det omfang den selvstændiges indkomst er højere end sygedagpengesatsen. Samlet set skønnes de afledte besparelgesgevinster at udgøre i størrelsesordenen af 1-2 mill. kr. årligt.

Alt i alt skønnes nettoprovenutabet ved forslaget således at udgøre ca. 15 mill. kr., hvoraf ca. 10 mill. kr. vedrører de kommunale skatter. For finansåret 2003 skønnes provenutabet til ca. 10 mill. kr.

6. Administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner

Gennemførelse af lovforslaget skønnes ikke at have nævneværdige konsekvenser for staten. Forslaget skønnes at medføre en mindre merbelastning i kommunerne.

7. Erhvervsøkonomiske konsekvenser

De selvstændigt erhvervsdrivende, der uden fradrag har købt sundhedsforsikringer og behandlinger på privathospitaler, skønnes at få en skattelettelse i størrelsesordenen 10 mill. kr.

8. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget er sendt til høring i Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel med henblik på at få erhvervslivets vurdering af lovforslagets administrative konsekvenser. Virksomhedernes vurdering vil

blive fremlagt under folketingsbehandlingen af lovforslaget.

9. Miljømæssige konsekvenser

Det skønnes ikke, at gennemførelsen af forslaget vil have miljømæssige konsekvenser.

10. EU-retlige konsekvenser

I overensstemmelse med EF-traktatens regler om fri bevægelighed for tjenesteydelser omfatter den foreslåede skattefrihed såvel behandlinger i Danmark som i udlandet, herunder i andre EU-lande.

11. Høring

Lovforslaget er sendt til høring i Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Amtsrådsforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Byggeriets Arbejdsgivere, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Entreprenører, Dansk Familielandbrug, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Kiropraktor Forening, Dansk Psykolog Forening, De Danske Landboforeninger, Den Almindelige Danske Lægeforening, Den Danske Skatteborgerforening, Det Danske Handelskammer, Finansrådet, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsikring og Pension, Frederiksberg Kommune, HTS Arbejdsgiverforeningen, Håndværksrådet, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Landbrugets Rådgivningscenter, Landbrugsrådet, Landsorganisationen i Danmark, Praktiserende Lægers Organisation, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Skattechefforeningen og Skaterevisorforeningen.

Høringssvarene og kommentarerne hertil vil blive fremlagt under folketingsbehandlingen af lovforslaget.

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		Inklusiv afledte besparelser som følge af sparede sygedagpenge mv. skønnes lovforslaget samlet set at medføre et årligt nettoprovenutab på ca. 15 mill. kr. Heraf vedrører ca. 10 mill. kr. de kommunale indkomstskatter. For finansåret 2003 skønnes provenutabet til ca. 10 mill. kr.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		Ingen for staten; mindre merbelastning i kommunerne.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	De selvstændigt erhvervsdrivende, der uden fradragret har købt sundhedsforsikringer og behandlinger på privathospitaler, skønnes at få en skattelettelse i størrelsesorden 10 mill. kr.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet		Lovforslaget er sendt til Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanel med henblik på at få erhvervslivets vurdering af lovforslagets administrative konsekvenser.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	I overensstemmelse med EF-traktatens regler om fri bevægelighed for tjenesteydelser omfatter den foreslåede skattefrihed såvel behandlinger i Danmark som i udlandet, herunder i andre EU-lande.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der foreslås en justering af bestemmelsen om skattefrihed for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger, der blev indført med lov nr. 389 af 6. juni 2002. Tilføjelsen angår den situation, hvor der er flere medarbejdere i en virksomhed, og hvor arbejdsgiveren ønsker at oprette en forsikring til dækning af medarbejdernes sundhedsbehandlinger, men hvor enkelte medarbejdere af forsikringsmæssige grunde ikke kan optages i forsikringen.

Efter ligningslovens § 30, stk. 2, er det en betingelse for arbejdsgiverens skattefrihed, at en forsikring tegnet af arbejdsgiveren omfatter samtlige virksomhedens medarbejdere. Ved vedtagelsen af denne betin-

gelse var det antaget, at alle medarbejdere ville kunne omfattes af en forsikringsordning, dog således, at forsikringsselskabet skulle kunne fastsætte skærpede krav vedrørende enkeltpersoner, f.eks. krav om, at dækningen ikke omfattede visse nærmere opregnede sygdomme, som den pågældende allerede led af ved tegningen af forsikringen eller havde en forhøjet risiko for at udvikle.

Det er imidlertid efterfølgende konstateret, at der findes personer på arbejdsmarkedet, hvis helbreds-mæssige forhold af forsikringsselskaberne vurderes at være således, at de slet ikke kan optages i en sundhedsforsikringsordning.

Hvis en sådan person er beskæftiget i en virksomhed, og arbejdsgiveren ønsker at tilbyde en ordning med arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger til medarbejderne, er arbejdsgiveren forpligtet til at lade den pågældende medarbejder omfatte af tilbudet.

Imidlertid ville det ikke være rimeligt, hvis tilstedeværelsen af blot en enkelt sådan person skulle afskære arbejdsgiveren fra at tegne forsikring for så vidt angår alle de øvrige medarbejdere.

Skatteministeren har derfor tilkendegivet, at betingelserne for skattefrihed i denne situation bør anses for opfyldt, hvis en arbejdsgiver tegner forsikring omfattende alle de medarbejdere, som forsikringselskabet vil optage. Det er dog en betingelse, at frasorteringen sker på et konkret grundlag, og at der i videst muligt omfang sker dækning af alle ansatte. Det er ikke i overensstemmelse med reglerne, hvis særlige grupper frasorteres ud fra objektive kriterier som f.eks. alder eller ansættelse i skåne/fleksjob.

Det foreslås, at lovtæksten justeres på dette punkt.

Til nr. 2

Efter de gældende regler om beskatning af selvstændigt erhvervsdrivende er der ikke fradragsret for de selvstændigt erhvervsdrivendes egne sundhedsbehandlinger eller sundhedsforsikringer, jf. punkt 3 i de almindelige bemærkninger. Sådanne udgifter anses for at være udgifter af privat karakter.

Med forslaget indføres fradragsret i skattepligtig indkomst for selvstændigt erhvervsdrivende for udgifter til behandling i forbindelse med sygdom eller ulykke, som er lægefagligt begrundet. Ved forslaget § 2 gives der samtidig fradragsret i personlig indkomst.

Efter det foreslåede § 30 A, stk. 1, omfatter fradragsretten udgifter, der vedrører den selvstændigt erhvervsdrivende selv, samt udgifter, der vedrører en medarbejdende ægtefælle, som omfattes af kildeskattelovens § 25 A, stk. 3 (om overførsel af en andel af virksomhedens overskud). Ægtefæller, som fordeler virksomhedens resultat imellem sig efter reglerne i kildeskattelovens § 25 A, stk. 8, er begge selvstændigt erhvervsdrivende.

Er den medarbejdende ægtefælle omfattet af kildeskattelovens § 25 A, stk. 7 (om løn aftale), har den ægtefælle, som har status som arbejdsgiver, allerede efter de gældende regler fradragsret for udgifter til sundhedsbehandling af den medarbejdende ægtefælle, samtidig med at denne er omfattet af skattefriheden efter ligningslovens § 30.

Begrebet "selvstændig erhvervsvirksomhed" skal forstås på samme måde som det tilsvarende udtryk i bl.a. investeringsfondsloven og virksomhedsskatteloven. Selvstændig erhvervsvirksomhed er sædvanligvis kendetegnet ved, at der for egen regning og risiko udøves en virksomhed af økonomisk karakter med det formål at indvinde et økonomisk udbytte. Selvstændig erhvervsvirksomhed er endvidere normalt kendeteg-

net ved, at virksomheden udøves nogenlunde regelmæssigt og gennem en ikke helt kort periode.

Selvstændig erhvervsvirksomhed er desuden som udgangspunkt kendetegnet ved, at virksomheden ikke er af ganske underordnet omfang. Dette er ved lovtæksten i stk. 1, nr. 1, specificeret, således at der stilles tilsvarende arbejdskrav som ved anvendelse af etableringskontoordningen, hvor den vejledende norm er mindst 50 timer månedligt. Eksempelvis anses anskaffelse af en fast ejendom til udlejning normalt for en så passiv form for virksomhed, at kravet til personlig arbejdsindsats ikke er opfyldt.

Det bemærkes, at arbejdskravet ikke har selvstændig relevans for medarbejdende ægtefæller, der får overført en del af virksomhedens resultat efter reglerne i kildeskattelovens § 25 A, stk. 3-5. Det skyldes, at der efter dette regelsæt stilles krav om en arbejdsindsats, der overstiger 50 timer månedligt. Medarbejdende ægtefæller, der ikke opfylder arbejdskravet i kildeskattelovens § 25 A, stk. 3, er efter de gældende regler henvist til at indgå løn aftale med den ægtefælle, der i overvejende grad driver virksomheden, efter reglerne i kildeskattelovens § 25 A, stk. 7. I så fald giver ligningslovens § 30 den ægtefælle, der i overvejende grad driver virksomheden, adgang til at betale sundhedsudgifter for den medarbejdende ægtefælle uden beskatning hos denne.

Der er således ingen kategorier af medarbejdende ægtefæller, der er afskåret fra at benytte ét af regelsættene om sundhedsbehandlinger.

Efter stk. 1, nr. 2, kræves det endvidere, at *eventuelle* medarbejdere i virksomheden har fået tilbud om en tilsvarende ordning med arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger omfattet af ligningslovens § 30.

Den ordning, som den selvstændige opretter for eget vedkommende, skal som udgangspunkt være identisk med den ordning, som de ansatte har fået tilbudt. Den selvstændige kan således tegne en fælles forsikring, der dækker både de ansatte, den selvstændige selv og en eventuel medarbejdende ægtefælle. Den selvstændige kan ligeledes vælge en ordning med direkte betaling af sundhedsbehandlinger både for eget vedkommende og for de ansatte.

Det er ikke et krav, at medarbejderne skal have accepteret tilbudet om en arbejdsgiverbetalt sundhedsbehandlingsordning, kun at tilbudet er givet.

Kravet gælder selvsagt ikke for virksomheder uden ansatte. Hvis virksomhedsejeren driver flere virksomheder, gælder betingelsen imidlertid for alle virksomhederne. Det betyder også, at hvis virksomhedsejeren driver en virksomhed med medarbejdere og samtidig driver en anden selvstændig erhvervsvirksomhed som

énmandsfirma, skal medarbejderne i den virksomhed, hvor der er medarbejdere, være tilbudt en ordning med arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger.

Uanset hvilken ordning der vælges, skal indholdet være det samme for den selvstændige som for medarbejderne.

Loven om skattefrihed for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger (lov nr. 389 af 6. juni 2002) giver arbejdsgiveren visse muligheder for at begrænse den kreds af medarbejdere, der tilbydes arbejdsgiverbetalt sundhedsbehandling. Bl.a. kan arbejdsgiveren stille krav om en vis anciennitet. Sådanne anciennitetskrav gælder ikke i forhold til virksomhedsejeren selv. Den, der overtager en igangværende virksomhed, hvor medarbejderne er omfattet af en ordning med anciennitetskrav, kan således straks tilslutte sig ordningen. Hvis medarbejderne først ansættes, efter at virksomhedsejeren har etableret en ordning for sig selv, skal virksomhedsejeren imidlertid opfylde tilsvarende anciennitetskrav som medarbejderne. Formålet hermed er at undgå, at en virksomhedsejer, der først etablerer énmandsfirma og derefter ansætter medarbejdere, i en lang årrække kan fastholde, at ejeren selv er omfattet af en ordning, der er etableret, mens der var tale om et énmandsfirma, mens der gælder et anciennitetskrav for de ansatte.

Det bemærkes herved, at sundhedsforsikringer almindeligvis er tidsbegrænsede, f.eks. således, at de kan fornys årligt uden afgivelse af nye helbredsoplysninger. Ansættes der en medarbejder i et énmandsfirma, kan en forsikringsordning for virksomhedsejeren således fortsætte indtil udløbet af forsikringsperioden på f.eks. et år, hvorefter virksomhedsejeren må acceptere, at der gælder samme anciennitetskrav for ham eller hende som for medarbejderen, og altså enten må medforsikre medarbejderen eller opgive fradragsretten til forsikringspræmien.

Stk. 2-4 afgrænser de behandlinger, der omfattes af fradragsretten. Hovedsigtet med afgrænsningen er, at der skal være tale om nøjagtigt de samme behandlinger som de, der omfattes af ligningslovens § 30 om skattefrihed for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger.

Forslaget omfatter, jf. stk. 2, 1. og 2. pkt., både tilfælde, hvor den selvstændigt erhvervsdrivende betaler direkte for behandling på et hospital, en klinik m.v., og tilfælde, hvor risikoen afdækkes ved tegning af en sundhedsforsikring, og fradragsretten gælder præmien hertil. Udbetalinger fra forsikringer omfattet af fradragsretten er skattefri for modtageren, hvad enten denne er den selvstændigt erhvervsdrivende selv eller dennes medarbejdende ægtefælle, jf. stk. 5.

Stk. 2-4 er opdelt således, at stk. 2 indeholder de fælles regler om, hvilke behandlinger der omfattes direkte eller indirekte (ved forsikring) af fradragsretten. Stk. 3 indeholder særlige krav i forbindelse med direkte betaling, og stk. 4 indeholder særlige krav til forsikringsordninger.

Efter *stk. 2* omfattes lægefagligt begrundet behandling i forbindelse med sygdom eller ulykke. Alle udgifter, der er nødvendige i forbindelse med denne behandling, herunder udgifter til forundersøgelse, sygetransport, efterkontrol og genoptræning, er omfattet. Foruden behandlinger for somatiske sygdomme omfattes også behandling for psykiske lidelser.

Ved ulykke eller ulykkestilfælde forstås en af personens vilje uafhængig, pludselig, udefra kommende påvirkning, som medfører en påviselig legemsbeskadigelse eller psykisk skade. Formuleringen er i overensstemmelse med den almindelige forsikringsretlige definition, dog udvidet til også at omfatte psykisk skade, og med formuleringen i forarbejderne til ligningslovens § 30. Formuleringen indebærer, at behandlinger med rent kosmetisk sigte, f.eks. brystkorrektioner med rent kosmetisk sigte, synskorrigerende operationer for at undgå brug af briller eller kosmetisk motiverede operationer for modernmærker og lignende, hvor der ikke er mistanke om, at disse er ondartede, falder uden for bestemmelsen. Tilsvarende gælder behandling for barnløshed. Kosmetiske behandlinger af direkte følger af et ulykkestilfælde eller af f.eks. en brystkræftoperation er dog omfattet.

Forebyggende behandlinger er omfattet af forslaget, men kun hvis de er lægefagligt begrundet. Dette krav er i relation til reglerne i ligningslovens § 30 ikke anset for at være opfyldt for rene "health care"-ordninger, hvor der uden lægefaglig indikation foretages rutinemæssig helbreds kontrol.

Endelig er behandling af misbrug af medicin, alkohol og andre rusmidler, herunder blandingsmisbrug, omfattet af forslaget.

Hvis der er medarbejdere i virksomheden, skal disse som udgangspunkt være omfattet af den samme ordning som den selvstændigt erhvervsdrivende og en eventuel medarbejdende ægtefælle. Det gælder både ordningens konkrete indhold og ordningens generelle karakter af ordning med direkte betaling eller forsikringsordning. Dog gøres der en undtagelse for situationer, hvor den selvstændigt erhvervsdrivende eller ægtefællen af forsikringsmæssige årsager ikke kan optages i en forsikring, der dækker medarbejderne. I disse tilfælde har den selvstændigt erhvervsdrivende fradragsret for eventuelle direkte betalinger, forudsat at der er tale om behandlinger af en karakter, som ville

være omfattet af den forsikringsordning, der gælder for medarbejderne.

Efter *stk. 3*, der særligt handler om direkte betaling af behandlingsudgifter, er det som hovedregel et krav for at opnå fradragsret, at der foreligger en lægehenvi- sning til behandling. Det kan være til behandling her i landet eller i udlandet.

Hvis en behandling for psykiske lidelser sker hos en psykolog, stilles desuden det krav, at den pågældende psykolog har autorisation efter dansk ret, eller, hvis psykologen er etableret i udlandet, at psykologen skal besidde kvalifikationer svarende til dem, en dansk autorisation indebærer.

Kravet om lægehenvi- sning indebærer, at behand- ling for tandlidelser som udgangspunkt ikke vil være omfattet af fradragsretten. Tandbehandling efter læ- gehenvi- sning forekommer dog undtagelsesvis, f.eks. ved såkaldt fokussanering forud for immunundertryk- kende behandling (stråling med videre) og forud for hjerteklapkirurgi, samt i relation til kæbekirurgiske indgreb. Sådanne tandbehandlinger omfattes af for- slaget.

Ved behandling af misbrug af medicin, alkohol og andre rusmidler, herunder blandingsmisbrug, gælder kravet om lægehenvi- sning ikke. Her er det tilstrække- ligt, at der foreligger en skriftlig lægeerklæring om behandlingsbehovet.

Endvidere gælder kravet om lægebehandling ikke ved kiropraktorbehandling, idet der ikke er praksis for, at læger henviser til kiropraktorbehandling. I ste- det kræves der en skriftlig erklæring fra en autoriseret kiropraktor om, at der foreligger et behandlingsbehov. En kiropraktor, der er etableret i udlandet, kan afgive erklæring og yde behandling, hvis han eller hun besid- der kvalifikationer svarende til dem, en dansk autori- sation indebærer.

Stk. 4 omhandler tilfælde, hvor den selvstændigt er- hvervsdrivende har afdækket risikoen for at komme til at afholde udgifter til sundhedsbehandlinger ved at tegne forsikring. Ved forsikringer stilles der ikke krav om, at der skal foreligge en lægehenvi- sning, før der gives fradragsret. Derimod kræves det, at det skal fremgå af forsikringsbetingelserne, at forsikringen kun dækker behandlinger, der sker efter lægehenvi- sning eller er lægeligt godkendt. Lægelig godkendelse træder i stedet for lægehenvi- sning i de tilfælde, hvor det er de af forsikringsselskaberne beskæftigede læge-

konsulenter, der har vurderet, at behandlingsbehovet er til stede. Der skal være en konkret lægefaglig indi- kation for, at der er et behandlingsbehov, jf. ovenfor ad *stk. 2*. Forsikringsordninger kan således lige så lidt som ordninger med direkte betaling omfatte en gene- rel "health care"-abonnementsordning eller -forsik- ring.

Forsikringen kan, men skal ikke, tillige omfatte misbrugsafvænnning og/eller kiropraktorbehandling.

Efter *stk. 5* skal medarbejdende ægtefæller, der om- fattes af kildeskattelovens § 25 A, *stk. 3* (om overfø- rel af en andel af virksomhedens overskud), ikke be- skattes af værdien af sundhedsbehandlinger, som fi- nansieres af den anden ægtefælle ved direkte betaling eller af en forsikringsudbetaling.

Andre medarbejdende ægtefæller skal heller ikke beskattes af værdien af sådanne behandlinger. For æg- tefæller, som fordeler virksomhedens resultat imellem sig efter reglerne i kildeskattelovens § 25 A, *stk. 8*, følger dette af, at begge anses som selvstændigt er- hvervsdrivende. Ægtefæller omfattet af kildeskattelo- vens § 25 A, *stk. 7*, (om lønftale) er allerede efter de gældende regler omfattet af skattefriheden efter lig- ningslovens § 30.

Til § 2

Ved forslaget § 1 indføres fradragsret i skatteplig- tig indkomst for selvstændigt erhvervsdrivendes ud- gifter til egne sundhedsbehandlinger og sundhedsfor- sikringer. Det foreslås, at der tillige skal være fra- dragsret i personlig indkomst for disse udgifter. Ud- gifterne skal således skattemæssigt ligestilles med driftsomkostninger og kan indgå i virksomhedsregn- skaberne på lige fod med disse. Hvis den selvstændige har valgt at tegne en fælles forsikring, der dækker både de ansatte, den selvstændige selv og en eventuel medarbejdende ægtefælle, kan hele præmieudgiften således fratrækkes i virksomhedsregnskabet, uden at man behøver at opdele præmien.

Til § 3

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. ja- nuar 2003. Dog foreslås det, at ændringen til lignings- lovens § 30, *stk. 2*, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, får virk- ning fra 1. januar 2002 svarende til virkningstids- punktet for lov nr. 389 af 6. juni 2002.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende regler

Lovforslaget

§ 1

I lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 791 af 17. september 2002, foretages følgende ændringer:

§ 30.

Stk. 2. Det er en betingelse for skattefriheden efter stk. 1, at udgiften afholdes som led i arbejdsgiverens generelle personalepolitik for alle virksomhedens medarbejdere, herunder at en forsikring tegnet af arbejdsgiveren omfatter samtlige virksomhedens medarbejdere. Tilbuddet kan dog begrænses efter generelle kriterier om anciennitet og antal arbejdstimer.

1. I § 30, stk. 2, 1. pkt., ændres ”omfatter” til: ”tilbydes”.

2. Efter § 30 indsættes:

”§ 30 A. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan skattepligtige personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, fradrage udgifter til egne sundhedsbehandlinger og sundhedsbehandlinger af en ægtefælle, som ikke i overvejende grad driver virksomheden, men som modtager en del af virksomhedens overskud, jf. kildeskattelovens § 25 A, stk. 3, efter reglerne i stk. 2-4. Fradragsretten er betinget af, at

1) den person, som sundhedsbehandlingen vedrører, deltager i virksomhedens drift med en personlig arbejdsindsats af ikke uvæsentligt omfang, og

*Gældende regler**Lovforslaget*

- 2) eventuelle medarbejdere i virksomheder, der drives af den selvstændigt erhvervsdrivende, som led i virksomhedens generelle personalepolitik senest samtidig med etableringen af ordningen for den selvstændigt erhvervsdrivende er tilbudt en tilsvarende ordning med skattefrihed for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger, jf. § 30. Hvis der efter § 30, stk. 2, 2. pkt., er fastsat generelle anciennitetskrav, skal den selvstændigt erhvervsdrivende og en eventuel ægtefælle dog ikke opfylde et tilsvarende anciennitetskrav, medmindre samtlige medarbejdere er ansat i virksomheden, efter at den selvstændigt erhvervsdrivende har etableret sig.

Stk. 2. Fradragsretten efter stk. 1 omfatter ydelser, som afholdes til lægefagligt begrundet behandling ved sygdom eller ulykke, herunder behandling af psykiske lidelser hos en psykolog eller psykiater, til tilsvarende sygdomsforebyggende behandling, til behandling hos en kiropraktor eller til behandling af misbrug af medicin, alkohol eller andre rusmidler. Hvis den selvstændigt erhvervsdrivende har valgt at tegne en forsikring til dækning af udgifter i forbindelse med sådan behandling, og der for eventuelle medarbejdere i virksomheden er tegnet en tilsvarende forsikring efter § 30, stk. 1, 3. pkt., er forsikringspræmien fradragsberettiget. Hvis der for medarbejderne i en virksomhed er tegnet en forsikring som nævnt i § 30, stk. 1, 3. pkt., og den selvstændigt erhvervsdrivende eller en eventuel ægtefælle omfattes af kildeskattelovens § 25 A, stk. 3, af forsikringsmæssige grunde ikke kan blive omfattet af forsikringen, kan der fradrages ydelser som nævnt i 1. pkt., forudsat at disse ydelser svarer til de ydelser, der for medarbejdernes vedkommende er omfattet af forsikringen.

*Gældende regler**Lovforslaget*

Stk. 3. Det er en betingelse for fradragsretten efter stk. 2, 1. pkt., at der foreligger en lægehenvi- sning til behandling. Fradragsretten for udgif- ter til behandling af misbrug af medicin, alkohol og andre rusmidler er dog alene betinget af, at der foreligger en skriftlig lægeerklæring om, at den pågældende har behov for behandling. Fra- dragsretten for udgifter til kiropraktorbehandling er alene betinget af, at der foreligger en skriftlig erklæring fra en kiropraktor, der har autorisation efter dansk ret eller, hvis kiropraktoren er etable- ret i udlandet, tilsvarende kvalifikationer, om, at personen har behov for behandlingen. Ved be- handling af psykiske lidelser hos en psykolog er det endvidere en betingelse, at den pågældende psykolog har autorisation efter dansk ret eller, hvis psykologen er etableret i udlandet, tilsva- rende kvalifikationer.

Stk. 4. Det er en betingelse for fradragsretten for forsikringspræmier efter stk. 2, 2. pkt., at det af forsikringsbetingelserne fremgår, at forsikrin- gen kun dækker behandling, der enten sker efter lægelig henvisning, er lægeligt godkendt eller, for så vidt angår behandling af misbrug af medi- cin, alkohol og andre rusmidler samt kiroprak- torbehandling, opfylder kravene i henholdsvis stk. 3, 2. og 3. pkt. For behandling af psykiske li- delser hos en psykolog er skattefriheden betinget af, at det af forsikringsbetingelserne fremgår, at den pågældende psykolog skal opfylde kravene i stk. 3, 4. pkt.

Stk. 5. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for en ægtefælle, der ikke i overvejen- de grad driver virksomheden, men som modta- ger en del af virksomhedens overskud, jf. kilde- skattelovens § 25 A, stk. 3, medregnes ikke ydelser fra den anden ægtefælle eller udbetalin- ger fra forsikringer som nævnt i stk. 1-4.”

§ 2

I lov om indkomstskat for personer m.v. (per- sonskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 683 af 18. august 2002, foretages følgende ændring:

Gældende regler

Lovforslaget

§ 3.

Stk. 2. Ved opgørelsen af den personlige indkomst fradrages:

1) ---

2) udgifter, som nævnt i ligningslovens §§ 8, stk. 1, 8 B, § 8 C, 8 I, 8 J, 8 K, 8 N, 8 Q, 14, stk. 1, og 14 F og overført indkomst efter kildeskattelovens § 25 A, stk. 3-5, ved selvstændig erhvervsvirksomhed,

3)-11) ---

1. I § 3, stk. 2, nr. 2, ændres ”og 14 F” og 14 F” til: ”14 F og 30 A”.

Til lovforslag nr. L 77. Skriftlig fremsættelse (7. november 2002)

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og personskatteloven (Fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivendes sundhedsbehandlinger).

(Lovforslag nr. L 77).

Lovforslaget fremsættes som et led i udmøntningen af aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om finansloven for 2003. Formålet med lovforslaget er at sikre, at selvstændigt erhvervsdrivende ikke skattemæssigt er dårligere stillet end lønmodtagere i forhold til sundhedsbehandlinger.

Lovforslaget går nærmere ud på at indføre fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivende for ydelser til lægefagligt begrundet sundhedsbehandling, som den selvstændige afholder for sig selv eller for en medarbejdende ægtefælle. De selvstændigt erhvervsdrivende får herved mulighed for at sikre sig selv på samme måde, som der ved lov nr. 389 af 6. juni 2002 er givet mulighed for at sikre medarbejderne skattefrihed for arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger. Fradraget gives i personlig indkomst. En arbejdsgiver vil herefter kunne tegne en fælles sundhedsforsikring for alle medarbejderne i virksomheden inklusive sig selv og få fradragsret for hele præmieudgiften inklusive den del, der vedrører

den pågældende selv og en eventuel medarbejdende ægtefælle.

Forslaget omfatter i lighed med den skattefrihed for medarbejdernes sundhedsbehandlinger, der er indført ved lov nr. 389 af 6. juni 2002, såvel tilfælde, hvor den selvstændigt erhvervsdrivende betaler direkte for behandling på hospital, klinik m.v., som tilfælde, hvor risikoen afdekkes ved tegning af en sundhedsforsikring.

Hvis den selvstændige erhvervsvirksomhed stiller meget begrænsede eller ingen krav om en løbende arbejdsindsats, er behovet for hurtig tilbagevenden til arbejdet tilsvarende begrænset. Fradragsretten skal derfor være betinget af, at der ydes en ikke helt ubetydelig arbejdsindsats i virksomheden, dvs. som vejledende norm mindst 50 timer månedligt. Fradragsretten skal desuden være betinget af, at eventuelle medarbejdere i virksomheden har fået tilbud om en tilsvarende ordning med skattefri arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger.

Inklusive afledte besparelser som følge af sparede sygedagpenge m.v. skønnes lovforslaget samlet set at medføre et årligt provenutab på ca. 15 mill. kr., hvoraf ca. 10 mill. kr. vedrører kommunerne.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling.